

VEGA

18

Martie 2002

Fotografiile au fost făcute în noaptea de 9/10 februarie din localitatea Pauleasca, jud. Teleorman, pe un cer de 6,7. Ambele expuneri sunt de câte 10min. (Orion între 18:15:00 - 18:25:05UT, Taurus între 22:45:30 - 22:55:42UT) cu un aparat FED 5 și obiectiv Industar 55/2.8 pe film KODAK ProFoto de 100 ISO. Ghidajul l-am făcut manual, după ceas, pe montura cu balama, fără lunetă de ghidaj.

Alexandru Conu

Cuprins:

ANUNȚ

Observații

Observarea sateliților artificiali

Amintiri despre Vladimir Boico (II)

Replică

Astroclubul București
<http://astroclubul.tripod.com>

Redactori:

Adrian Ponka sonkab@yahoo.com

Valeriu Tudose tudosev@yahoo.com

Zoltan Deak zolid@mailbox.ro

ANUNȚ

Adunarea generală
anuală a Asociației
Astroclubul
București
sâmbătă 23 martie
ora 10:00

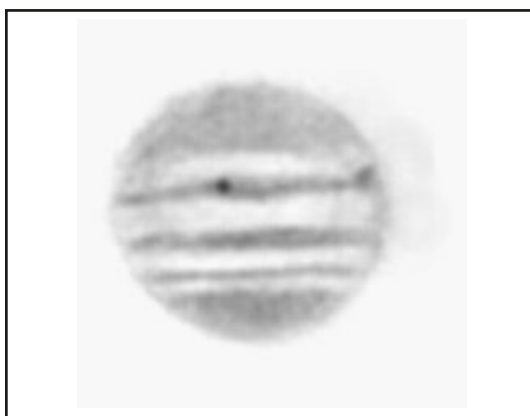
ORDINEA DE ZI:

- 1. Darea de seamă asupra activității pe perioada martie 2001 - 2002**
- 2. Raportul comisiei de cenzori privind fondurile și bunurile materiale ale Asociației Astroclubul București**
- 3. Alegerea organelor de conducere**
- 4. Stabilirea programului de activități a Asociației Astroclubul București pe perioada martie 2002 - martie 2003**
- 5. Primiri de noi membri**
- 6. Diverse**

Observații

Data și ora observației: 23 ianuarie 2002 * 18h 30m - 20h 00m
Condiții de observație: transparență redusă, cu mic halou de ceață în jurul Lunii, apoi după ora 19h 45m ceață groasă (nu se vede decât Luna foarte slab apoi nimic); turbulența a fost în schimb mai puțin supărătoare, la început mai pronunțată (cauza probabilă fiind diferența de temperatură dintre oglindă și mediu) apoi a dispărut, aproape deloc. Imaginea Lunii era de multe ori asemănătoare cu o fotografie. Planeta Jupiter era bine vizibilă pentru zeci de secunde.

Locul observației: Tg. Mureș lat = 46° 33' long = 24° 30'
Instrumentul: Telescop reflector Newton, 150/1550 mm, 50x, 125x, 200x
Desen: Planeta Jupiter la ora 19h 00m. Se observă umbra satelitului Io pe SEB și puțin din Pata Roșie în partea dreaptă a desenului. Sudul este în partea de sus.

Obiective: Observarea planetelor Jupiter și Saturn și a Lunii.
Particularități: Am început observația la ora 18h 30m. Din cauză că oglinda era mai caldă decât mediul de afară, la început imaginea a fost foarte rea. Am încercat focalizarea stelei Cappelă și apărea ca o pată mare. Aceeași imagine rea a fost și în cazul Lunii. După câteva zeci de minute, imaginea a devenit deosebit de clară și se strica doar când apăreau valuri de turbulență. Detaliile de pe **Lună** observate au fost: craterul Copernic, craterile din emisfera sudică. După ora 19h imaginea Lunii era perfectă și la 200x.

Planeta **Saturn** a fost la rândul ei foarte bine vizibilă atât la 50x cât și la 200x. Am observat diviziunea Cassini, dungile de pe planetă (cea deschisă din apropierea ecuatorului) și doi sateliți.

Planeta **Jupiter** a fost cea mai interesantă. Am observat o mulțime de detalii pe suprafața acesteia printre care și o umbră de satelit. Umbra era a satelitului Io. Culoarea brun închis și contrastul foarte puternic o făceau foarte bine vizibilă. Umbra se găsea în momentul primei observații (aproximativ 18h 45m) la mijlocul discului planetei pe SEB. Am reușit să observ și Marea Pată Roșie după ora 19h în partea de est a ocularului. Conform programului Jupsat trecerea la meridian a Petei Roșii a avut loc la ora 19h 46m. După ora 19h 30m am observat și ieșirea satelitului de pe planetă, în partea stângă a ocularului. Deplasarea umbrei s-a făcut (în ocular) de la dreapta spre stânga.

Data și ora observației: 30 ianuarie 2002 * 18h 45m - 21h 00m
Condiții de observație: tranparență bună la început, apoi după răsăritul Lunii transparență bună doar la zenit.
turbulență mijlocie, imagine stabilă doar câteva zecimi de secundă până la 1-2 secunde.

Locul observației: Tg. Mureș lat = 46° 33' long = 24° 30'
Instrumentul: Telescop reflector Newton, 150/1550 mm, 50x, 125x.
Desen: Planeta Jupiter la ora 20h aproximativ. Se observă umbra satelitului Io pe SEB și cred că cea a satelitului Calisto în apropierea polului Sud.
În partea dreaptă a desenului este prezentată poziția sateliților galileeni la ora 19h 41m conform programului de simulare Jupsat95. Desenul a fost făcut mai mult din amintiri deci pozițiile umbrelor nu sunt exacte.

Obiective: Observarea planetelor Jupiter și Saturn.
Particularități: Am ieșit la observații la ora 18h 50m. Observațiile telescopice le-am început la ora 19h 30m aproximativ, când imaginea prin telescop a început să fie clară. Primele detalii vizibile au fost cele două benzi ecuatoriale și dispunerea sateliților galileeni (satelitul Io era foarte aproape de planetă în momentul în care am început observația aprox. 19h iar după puțin timp a intrat în fața planetei). La o privire mai atentă am observat în emisfera sudică aproximativ la meridianul planetei o umbră de satelit. Umbra era greu vizibilă din cauza turbulenței. După ora 19h 40m am observat și umbra satelitului Io, care se proiecta foarte aproape de Marea Pată Roșie în zona SEB. Umbra avea un contrast puternic fiind ușor vizibilă pe fondul planetei. Locul de observație ales a trebuit să fie schimbat de mai multe ori din cauză că turbulența era foarte accentuată. La planeta **Saturn** am observat 3 sateliți și detaliile obișnuite (inelele cu diviziunea Cassini, dungile de pe discul planetei).

Florin Marc

Observarea sateliților artificiali

De la primul Sputnik lansat în 1959 au trecut 43 de ani și la ora actuală se estimează că în jurul Pământului se află pe orbită circa 9000 de sateliți artificiali, din care 500 sunt vizibili cu ochiul liber, deci dacă sunteți hotărâți să vă apucați de observații aveți ceva de lucru...

Cei mai spectaculoși sateliți artificiali, datorită strălucirii lor în anumite momente, sunt sateliții din rețeaua Iridium. Poate în unele nopți senine, în timp ce priveați cerul, atenția v-a fost atrasă de un mic punct luminos care devine din ce în ce mai strălucitor iar după câteva secunde dispare, nu mai poate fi văzut cu ochiul liber. Acesta a fost un satelit Iridium, care a reflectat foarte puternic lumina solară!

Acest tip de satelit a fost lansat în 1998 de compania Iridium pentru rețeaua lor de telecomunicații mobile și o vreme a fost un succes. Nimic deosebit până aici, sateliți de telecomunicații există cu sutele.

După ceva timp de la lansarea lor câțiva observatori amatori de sateliți au observat că aceștia în anumite momente devin foarte strălucitori, unii atingând magnitudinea -8. Gândiți-vă că planeta Venus (cel mai strălucitor corp ceresc, după Soare și Lună) are magnitudinea -4.5, asta înseamnă că un Iridium de magnitudine -8 este de aproximativ de 30 mai strălucitor!

Aveți alături o poză a unui satelit Iridium. Se văd cele trei "Main Mission Antenna (MMA)" care au o suprafață de 1.6 metri pătrați și sunt complet argintate. În unele momente una din cele trei antene reflectă foarte puternic lumina solară provocând "flashul" caracteristic unui satelit Iridium.

Dacă vreți să vedeți un Iridium primul pas care trebuie făcut este o vizită la [saiatul www.heavens-above.com](http://www.heavens-above.com). Va trebui să căutați în baza lor de date locația în care vă aflați, nu este dificil, au o bază de date enormă, eu am găsit acolo chiar și satul bunicilor mei, format doar din câteva case...

Este foarte important să introduceți locația corectă pentru că sateliții Iridium au străluciri puternice vizibile doar din anumite zone, cu cât unul trece mai aproape de locul în care vă aflați, cu atât este mai strălucitor. Astfel cei care ating magnitudini de -8, trec doar la 2 sau 3 km depărtare de voi!

Saiatul va genera predicția pentru locația voastră, formată din data și ora la care trebuie să așteptați satelitul, magnitudinea acestuia, altitudinea și azimutul satelitului, ultimele două fiind cele mai importante elemente deoarece cu ajutorul lor veți afla în ce punct al cerului să vă uitați. Altitudinea reprezintă înălțimea în grade la care satelitul va apărea deasupra orizontului. Pentru a găsi punctul de altitudine în grade, cu pumnul strâns întindeți brațul la maxim, pe fundalul cerului dimensiunea pumnului reprezintă aproximativ 10 grade.

Căutați să observați în special sateliții care apar la altitudini mai mari de 20 de grade, cei care apar mai jos își pierd mult din strălucire datorită luminilor și cețurilor care mai întodeauna se află la orizont.

Pentru a găsi pe cer punctul de azimut al satelitului porniți de la Polară înspre Est. Nordului îi corespunde un azimut de 0 grade, Estului de 90 grade, Sudului de 180 grade, Vestului 270 grade. Oricum, în predicție pe lângă azimutul satelitului în grade aveți și punctul cardinal în care trebuie să vă uitați.

În afara perioadelor de strălucire maximă sateliții Iridium au o magnitudine în jur de +6, cu un binoclu sunt ușor de reperat. Pentru a reuși să găsiți unul folosiți tactica "ambuscadei", eu am urmărit numeroși sateliți nevizibili cu ochiul liber, ajutându-mă de această metodă. Dacă pe [saiatul www.heavens-above.com](http://www.heavens-above.com) dați un click pe timpul la care trebuie să apară satelitul, pe monitor va fi afișată o hartă care arată traiectoria acestuia pe fundalul cerului. Găsiți o stea mai strălucitoare pe lângă care trece satelitul și cu binoclul ațintit spre ea așteptați până când acesta apare în câmp.

Este foarte interesant să îl urmăriți cum devine din ce în ce mai strălucitor înainte de momentul de maxim și cum se stinge după aceea și reușiți să îl vedeți numai în binoclu.

Am spus la început că sateliții Iridium au fost numai o vreme un succes. În martie 2000 acești sateliți au fost la un pas de dispariție (spre bucuria radioastronomilor, pentru că în perioadele de strălucire maximă sateliții produc grave perturbații radio), datorită unor probleme financiare ale companiei Iridium Corporation, dar în final situația s-a rezolvat și sateliții au fost păstrați pe orbită. Acum se vorbește din nou despre scoaterea lor din funcțiune, grăbiți-vă să vedeți unul, este un spectacol deosebit!

Un alt corp artificial aflat pe orbită, care merită văzut, este Stația Spațială Internațională (ISS). Atunci când va fi complet construită se estimează că va atinge o magnitudine vizuală de -4 (comparabilă cu planeta Venus). Cea mai strălucitoare trecere a Stației, văzută de mine a fost când aceasta avea o magnitudine de -0.7. Asta o face să fie printre cele mai strălucitoare obiecte de pe cer, este un spectacol deosebit de fiecare dată când o văd. În unele cazuri pe parcursul unei treceri magnitudinea Stației nu este constantă, aceasta de multe ori scade dramatic în strălucire, câteodată cu greu mai este vizibilă cu ochiul liber, în funcție de cât de puternic reflectă lumina panourile solare ale acesteia. Predicțiile pentru trecerile Stației le găsiți tot la [saiatul www.heavens-above.com](http://www.heavens-above.com), metoda de observare este aceeași ca în cazul sateliților Iridium.

Dacă aveți un telescop, căutați o trecere când stația este mai strălucitoare, și după ce aveți traiectoria stației trasată pe harta cerului, folosiți metoda "ambuscadei", și atunci când Stația se va afla în câmpul ocularului veți reuși să distingeți cu greu forma acesteia, asemănătoare cu un "T". Folosiți în instrument un ocular care să vă dea o putere de mărire în jur de 35X, pentru că acesta vă oferă un câmp vizual mai mare, va fi mai ușor să urmăriți Stația când aceasta se mișcă cu viteză pe cer. Eu am încercat să folosesc și puteri în jur de 100X, dar din cauza câmpului mic al ocularului nu am reușit să o "prind" cu luneta.

În mod sigur ați văzut fotografii făcute cu Telescopul Spațial Hubble (HST). Dar ați văzut vreodată telescopul Hubble trecând într-o noapte senină printre stele? O singură dată am reușit să îl văd, se pare că datorită orbitei actuale acesta nu prea este vizibil din România. După ce câteva săptămâni am tot așteptat o trecere favorabilă, în sfârșit am reușit să îl văd, cu toate că avea o magnitudine de +4.5, pentru mine a fost un spectacol deosebit. Unii observatori au raportat că au văzut treceri ale Telescopului Spațial Hubble când acesta avea o magnitudine în jur de -4, datorită poziției favorabile a panourilor solare care au reflectat foarte puternic lumina solară. Nu este exclus să vedeți așa ceva, în orice caz dacă găsiți o trecere favorabilă pentru zona voastră, nu-l ratați.

Un alt spectacol deosebit sunt grupurile de sateliți. Cel mai frumos grup l-am văzut, alături de alți observatori, la campania de observare a Perseidelor, la Piatra Arsă în 2001. Era format din trei sateliți așezați în formă de triunghi echilateral, care se deplasau cu viteză atât de mică încât erau foarte ușor de pierdut pe cerul plin de stele. Sunt vizibile și grupuri formate din 6 sau 7 sateliți dar destul de rar. Eu nu am văzut decât grupuri formate din doi sau trei sateliți.

Cele prezentate mai sus au fost câteva din corpurile artificiale mai spectaculoase, pe lângă aceste tipuri există sute de alți sateliți vizibili cu ochiul liber, puteți să faceți din observarea lor un hobby complementar astronomiei. În mod sigur veți petrece momente plăcute, eu și acum îmi amintesc cu plăcere de Stația MIR pe care am văzut-o pentru ultima dată cu câteva zile înainte de a fi prăbușită în ocean.

Emil Neatã

Amintiri despre Vladimir Boico (II)

*rubrică realizată de Erika Lucia Suhay
Președinte al Asociației Astroclubul București*

În cadrul serialului dedicat Președintelui de Onoare al Astroclubului București ing. Vladimir Boico dorim să publicăm și din mărturiile sale proprii privind întâlniri cu personalități celebre sau evenimente astronomice deosebite la care a fost martor. Constatăm că ne-au rămas destul de puține documente semnate de mâna sa. Unul relatează întâlnirea cu astronomul Nicolae Donici și îl redăm în continuare.

O întâlnire cu Donici N.

Din copilărie am acordat un interes deosebit cerului și obiectelor cerești. Am avut noroc că la Liceul real "Alec Russo" din Chișinău exista un observator astronomic. Deasupra clădirii era construită o platformă care adăpostea un refractor de 108 mm diametru pe o montură ecuatorială. Profesorul de matematici Ion Parno văzând că știu să mănuiesc corect instrumente mi-a lăsat cheile de la observator.

Doi ani (când eram în clasa a 7-a și a 8-a) am observat obiecte cerești, făcând desene și astrofotografii, o parte din acestea sunt adunate într-un mic album.

Astronomul **Nicolae N. Donici** s-a născut în anul 1874 la Chișinău, din boieri moldoveni cu originea în Dubăsari. Studiază la Universitatea din Odesa între anii 1893 - 1897.

Imediat după terminarea studiilor se îndreaptă spre cercetări în domeniul astrofizicii și cu predilecție se ocupă de studiul Soarelui. Începe o serie de deplasări în lume pentru observarea eclipselor de Soare în scopul studierii acestuia și construiește mai târziu primul spectroheliograf din Rusia.

Pentru activitatea sa prodigioasă devine membru al Academiei Imperiale de Știință din Sankt Petersburg iar din 1922 și membru al Academiei Române.

Tot în anul 1922 la primul congres al Uniunii Astronomice Internaționale (UAI) Nicolae Donici devine membru și face parte din comisiile de meteori și lumină zodiacală.

A participat la congresele acestei uniuni la Roma în 1922, la Cambridge (Anglia) în 1925, la Leiden (Olanda) în 1928, la Cambridge (SUA) în 1932, la Paris în 1935, la Stockholm în august 1938 cu care ocazie are loc adeziunea României ca țară membră UAI.

Pe parcursul vastei sale activități științifice s-a ocupat de eclipse de Lună, eclipse de Soare, studii atmosferice solare, comete, meteori, lumină zodiacală, observarea fotografică a stelelor variabile.

A decedat în 1956 la vârsta de 82 de ani departe de țară și fără să i se cunoască mormântul.

(Anuarul Astronomic 1994)

Aflând că la Dubăsari există un observator astronomic am rugat pe tata să-mi aranjeze o întâlnire cu Donici N. Astfel, într-o zi din anul 1928, cred că era vara, am făcut cunoștință cu Donici N., căruia i-am arătat albumul cu astrofotografii și unele desene. Materialele prezentate au fost cu atenție examinate și mi-au fost puse o serie de întrebări. Discuția a durat cel puțin două ore. Înainte de a lua rămas bun am fost invitat de a vizita Dubăsari. Din păcate nu am putut vizita observatorul de la Dubăsari. La cca două luni de la întâlnire am plecat din Chișinău, tatăl meu fiind mutat cu serviciul la București.

După 1950, când a fost deschis pentru public observatorul astronomic din Bd. Ana Ipătescu, a fost vizitat de Baicov, care mai înainte îl ajuta pe Donici la efectuarea de observații solare. Am aflat că în 1940, în drum spre Franța, Donici a lăsat în clădirea observatorului unele aparate care însă nu au fost găsite.

București, decembrie 1994

ing. Vladimir Boico

Replcă

Nici nu s-au stins bine ecurile disputei de pe SARMnews cĂ Valentin Grigore a gĂsit o nouĂ ocazie de a lansa acuzaĂii, odatĂ cu reparaĂia publicaĂiei electronice "Bolidul". Foarte mulĂi îl considerĂ pe Valentin Grigore ca fiind persoana care a adus un suflu nou astronomiei de amatori din RomĂnia. Ői asta pe bunĂ dreptate. Eforturile pe care le-a depus meritĂ apreciate. Unii ĂnsĂ, Ői nu puĂini, îl considerĂ un fel de personaj mitic, gata oricĂnd de sacrificii pe altarul astronomiei, pentru noi neputincioŐii. AceŐtia uitĂ un lucru esenĂial: unul dintre motivele pentru care Valentin Grigore face aceste lucruri este pentru cĂ îl pasioneazĂ cerul. Am spus-o de mai multe ori, Ői cum ideile fixe par a fi foarte populare printre cĂtiva membrii SARM, o fac din nou: noĂiunea de "pasiune" (Ăn contextul de faĂĂ) semnificĂ o acĂiune pe care o faci din purĂ plĂcere, Ăn absenĂa oricĂror constrĂngerii. Timpul pe care-l acordĂm satisfacĂerii acesteia depinde de mulĂi factori, Ői este alegerea fiecĂruia dintre noi.

"Bolidul" a Ănceput ca o publicaĂie lunarĂ, pe hĂrtie. Toate cheltuielile (printare, copiere, expediere prin poŐtĂ, etc.) au fost suportate de cĂtre redactorii de atunci, Bruno, Zoli Ői eu; ni le-am asumat Ăn cunoŐtiinĂ de cauzĂ Ői nu facem din asta un martiriu. Trebuie sĂ menĂionez cĂ pentru o perioadĂ de aproximativ 3 luni filiala BucureŐti a SARM-ului a contribuit financiar la editarea "Bolidului". Din pĂcate, la atĂt se reduce contribuĂia SARM-ului ca organizaĂie, de-a lungul celor aproximativ doi ani de existenĂa ai "Bolidul"-ui, la realizarea publicaĂiei. MĂrturie stĂ arhiva Bolidul/Vega de pe pagina de web a Astroclubului (<http://astroclubul.tripod.com/romanian/bolidul.html>). Se poate afirma Ăn aceste condiĂii cĂ revista aparĂine SARM-ului? Greu de spus. AvĂnd Ăn vedere cĂ Zoli, Bruno Ői eu suntem membrii Ăn Astroclubul BucureŐti, am luat hotĂrĂrea, de comun acord, ca numele ambelor asociaĂii sĂ aparĂ pe prima paginĂ a "Bolidul"-ui. Ăn parantezĂ fie spus, membrii Astroclubului s-au dovedit mult mai activi (vezi arhiva).

La Ănceputul anului 2001, nemulĂumit de unele aspecte, mai mult sau mai puĂin evidente, legate de activitĂtile SARM, am cerut sĂ mi se aprobe trecerea de la calitatea de membru la cea de membru colaborator. De ce am ales aceastĂ variantĂ? Pentru cĂ nu am vrut sĂ pĂrĂsesc aceastĂ asociaĂie, de care mĂ legau Ői cĂteva amintiri plĂcute. Dar cererea mea a fost refuzatĂ. Motivul, cĂt se poate de corect: nu mi-am plĂtit cotizaĂia Ăn ultimele luni (3 sau 4, nu mai reĂin exact). Nu a contat faptul cĂ Ăn aceeaŐi situaĂie cu mine se aflau mai mult de trei sferturi din membrii SARM. Nici cĂ majoritatea consilierilor SARM nu o achitaserĂ de ani buni. Cum Ăn alte situaĂii, mult mai serioase, se fĂcuse rabat de la respectarea regulamentului Ői statutului (care de altfel pot fi interpretate, cu puĂinĂ experienĂ, nu-i aŐa?), mi-am dat seama cĂ numai sunt dorit. De ce oare? AŐa cĂ m-am hotĂrĂt sĂ pĂrĂsesc aceastĂ asociaĂie. I-am trimis lui Valentin Grigore, personal, un e-mail Ăn care Ămi argumentam decizia, urmat apoi de o hĂrtie formalĂ. Ăn situaĂii asemĂnĂtoare, cu mici variaĂiuni pe aceeaŐi temĂ, s-au aflat colegii Ői prietenii mei Zoli Ői Bruno. Dar maestrul pĂpuŐar n-a mai avut succes de data asta.

Ca o consecinĂ directĂ, cei trei paria au recurs la o soluĂie durĂ dar justificabilĂ Ăn opinia lor: extracĂia acronimului SARM de pe frontispiciul "Bolidul"-ui. Zoli a rĂspuns lamentĂrilor tardive printr-un mesaj adresat lui Valentin Grigore Ăn care explica amĂnunĂit cauzele mĂsurii luate. "Ce mai freamĂt, ce mai zbcucium". SARM-ul Ăinea "cu dinĂii" de aceastĂ publicaĂie. DacĂ ar fidat dovadĂ de atĂta vitalitate cu ceva timp Ăn urmĂ, poate alta ar fi fost soarta "Bolidul"-ui. Ne-am hotĂrĂt sĂ pornim din nou de la zero, pentru a evita discuĂiile ulterioare (optimiŐti, nu-i aŐa?), deci am creat "Vega". Oare este la mijloc un furt, aŐa cum s-a exprimat preŐedintele SARM Ăn editorialul din numĂrul 1_2 al renĂscutei "Bolidul"? Faptul cĂ "Vega" aratĂ Ăn linii mari precum vechiul "Bolidul", sĂ aibĂ legĂturĂ cu faptul cĂ este realizatĂ de aceeaŐi oameni? RĂspunsurile sunt evidente.

L-am respectat pe Valentin Grigore. Am trecut cu vederea multe situaĂii pe care unii le-ar cataloga drept ofense, ĂnsĂ eu le-am considerat scĂpĂri involuntare. Ăn iulie 1998, cĂnd m-am alĂturat SARM-ului, eram plin de entuziasm Ői credeam Ăn ceea ce aveam sĂ descopĂr mai tĂrziu cĂ este doar propagandĂ; profesionist realizatĂ, este drept. Ăn absolut orice asociaĂie sunt lucruri care scĂrĂĂie. Dar, vai de mine, nu Ői Ăn SARM. Aici, totul este roz. Orice opinie care face notĂ discordantĂ cu cea a preŐedintelui trebuie pusĂ la zid. Nu de alta, dar "creazĂ tensiuni artificiale". Cel care a ĂndrĂznit mojicia este un "orgolioŐ" sau Ăn cazul fericit, doar un "elitist". Dar nu-i nimic, citim "Starea de cer" Ői totul reinĂrĂ Ăn normal... Au fost mulĂi "orgolioŐi" care au pĂrĂsit SARM-ul. AŐa le trebuie. Respectul meu pentru Valentin Grigore a Ăncetat sĂ mai existe dupĂ episodul Piatra ArsĂ din vara lui 2001. Aici am asistat la un spectacol tragi-comic. Personaje principale : Valentin, Zoli, Bruno Ői eu. Noi, cei trei "nenorocĂii", am fost puŐi la stĂlpul ruŐinii Ői ĂmproŐaĂi cu noroi pentru cĂ am ĂndrĂznit sĂ renunĂĂm la "Bolidul". Dar Ăn mĂrinimia lui fĂrĂ margini preŐedintele SARM-ului ne-a oferit o ultimĂ ŐansĂ de rĂscumpĂrare a greŐelilor: resurecĂia "Bolidul"-ui Ői revenirea la status-quo-ul de dinaintea declanŐĂrii ostilitĂĂilor. Nu ne-am dezis de acĂiunile noastre, aŐa cĂ verdictul a fost nemilos: prin faptele noastre "am distrus astronomia romaneasca" (?!). Pe urmĂ au fost jigniri la adresa noastrĂ, individuale Ői Ăn grup, etc... Personal, am mai fost acuzat pe grupul de discuĂii SARMnews de cĂtre acelaŐi Valentin Grigore de tot felul de maŐinaĂiuni Ői rĂutĂĂi pe care le lansez Ăn stĂnga de-n dreapta, cu o eficienĂĂ mefistofelicĂ. Nu pot sĂ comentez asemenea abjecĂii. Nu am fĂcut-o la momentul respectiv, nu o voi face nici acum. Vreau doar sĂ menĂionez cĂ munca mea de distrugere a AsociaĂiei Astronomilor Amatori din Facultatea de FizicĂ (al cĂrei membru fondator sunt ĂmpreunĂ cu alĂi 20 de studenĂi Ői domnul profesor M. Rusu) va continua Ăn ciuda dezvĂluirilor fĂcute de Valentin Grigore. Probabil a aflat de la Bugs Bunny... Ői pĂrea un iepure de treabĂ... TrecĂnd peste glumĂ, puteĂi sĂ vizitaĂi pagina noastrĂ de web, aflatĂ ĂncĂ Ăn construcĂie : <http://www.geocities.com/aaaffub/>. Este pĂcat cĂ trebuie sĂ ne pierdem timpul cu astfel de lucruri, ĂnsĂ atunci cĂnd Ăi se aduc injurii ai douĂ variante evidente: sĂ replici sau nu. DupĂ editorialul mai sus amintit, am ales prima variantĂ. Poate cĂ la viitoarele sĂgeĂi otrĂvite voi opta pentru cealaltĂ laturĂ a alternativei. Oricum, sper sĂ nu fiu din nou pus Ăn situaĂia de a alege.

Țara noastră este plină de paradoxuri. Unul dintre ele este situația ciudată în care trei oameni muncesc timp de peste 2 ani la o publicație de astronomie și, în momentul când pleacă la o altă revistă (tot de astronomie!), în loc să li se recunoască meritele pentru timpul și efortul pe care le-au depus sunt acuzați de fapte și intenții răuvoitoare care nu le aparțin. Ca să fiu mai clar o să intru în detalii. Ni se reproșează, nici mai mult nici mai puțin, că am furat o revistă. Chiar dacă din punct de vedere legal acuzația nu are nici o acoperire, totuși, din punct de vedere moral, face să planeze asupra noastră serioase suspiciuni.

Pe ultima pagină a acestui număr al Vegăi am pus în oglindă editorialul din Bolidul scris de Valentin Grigore și "traducerea" lui într-o formă citibilă. Nu am putut reproduce prea fidel aspectul articolului din Bolidul (în partea stângă) căci nu am nici imaginea de fond și nici fonturile pe care le-au utilizat ei. Însă am păstrat intact conținutul căci este important pentru ceea ce voi scrie în continuare. În partea dreaptă am aranjat editorialul și l-am corectat ca și cum ar fi apărut în Vega. Diferențele de aspect și tehnoredactare sunt vizibile!

În textul mai sus menționat se spune că "SARM București a luat inițiativa" uitându-se intenționat că de fapt ideea a fost a mea. În continuare se scrie că noi trei ne-am implicat direct. O altă formă de eschivare de la recunoașterea faptului că noi am fost singurii care ne-am implicat cu adevărat. Și ne-am implicat total, cu foarte multă muncă și folosind în exclusivitate dotarea și materialele proprii (calculatoare, hârtie, imprimante, tuș etc.). Numai cine nu a încercat să facă o revistă nu știe cu cât efort se strâng și se tehnoredactează articole pentru "4 pagini" și pe deasupra să le scoți la timp! Multiplicarea și distribuția deveniseră "pietrele de moară" care ne trăgeau înapoi. Așa că în noiembrie-decembrie 2000 m-am gândit la o formă de prezentare total nouă: PDFuri distribuite prin poșta electronică! Ca bonus aveam și faptul că putem face publicația total color la o calitate mult mai bună. Ideea a fost tot a mea și Adrian Șonka și Valeriu Tudose au fost de acord. Deja în decembrie făceam primul număr "de test". Apoi am continuat cu o apariție de 2 ori pe lună. Deci și ideile și munca ne aparțineau în totalitate. Dar ne aparține în exclusivitate și aspectul revistei, și al celei pe hârtie și a celei în format electronic! Să vedem și cum stăm cu conținutul: la o analiză atentă se vede clar contribuția filialei SARM și a SARMului în general - foarte redusă (citește aproape inexistentă). Noi făceam 99,9% din revistă! Știți ce ni s-a spus în toiu discuțiilor furtunoase de la Piatra-Arsă? Că pe atunci eram membri SARM și era normal să o facem! Deci noi cu munca și SARMul cu meritele! În final ne-au mai împroșcat și cu noroi! Să revenim la textul lui Valentin: "La apariția nr. 6 în martie 2001 se întâmplă ceva ciudat: SARM dispare complet de pe antetul publicației". Nimic ciudat în asta, la acea dată noi nu mai eram membri SARM ci numai membri colaboratori. Am spus că putem continua liniștiți munca sub sigla Astroclubului și probabil aici a fost greșeala noastră. Trebuia să facem încă de atunci ceea ce am făcut mai târziu: să facem o revistă cu totul nouă, cu un alt nume. Ce aparține cu adevărat SARMului este greu de spus. Ideile, forma și conținutul ne aparțin. Este normal și evident și că toate materialele originale se află la noi, mai exact în arhiva mea personală - atât fișierele de calculator (QXD și CDR) cât și paginile după care s-au făcut copiile xerox. Aceste schimbări rapide au prins SARMul total nepregătit. Reacția a fost lentă, abia după apariția numărului 12 a Bolidului electronic Valentin, printr-un mesaj personal, întrebă ce s-a întâmplat. I-am răspuns civilizată, tot printr-un mesaj personal, ce ne-a determinat să procedăm așa. Mai păstrez încă acel mesaj și consider că este departe de a fi un "roman" de argumente din care nu se înțelege nimic. Mai corect ar fi să spunem că ceea ce conținea nu-i convenea lui Valentin. Pot publica oricând textul respectiv dar consider că locul mesajelor personale este arhiva personală și nu paginile unei reviste. Acel schimb de mesaje a arătat că totuși aveam o problemă: SARMul dorea să păstreze Bolidul! M-am gândit bine și am ajuns la concluzia că cel mai bine pentru toată lumea este să o luăm de la început sub un alt nume și cu o altă formă. Adrian și Valeriu au fost de acord și așa a apărut Vega. După cum se vede clar din cele expuse până acum singurii implicați în această poveste suntem numai noi, cei trei redactori și de aceea consider jignitoare și neadevărată formularea lui Valentin: "...punea sub acuzație Astroclubul de "furtul" publicației de la SARM :-("). De fapt această afirmație fără nici un temei m-a determinat să scriu această replică. Îmi este total neclar de ce a implicat Valentin în disputa noastră și Astroclubul București din moment ce îi explicasem deja că de fiecare dată au fost hotărârile noastre ca redactori, ca persoane individuale și nicidecum ca membri ai Clubului. "...transferarea la Astroclub a Bolidului, dar sub alt nume, păstrând aceeași formă și stil" este o altă afirmație fără acoperire. Forma și stilul ne aparțineau de fapt și erau dictate și de considerente tehnice care se pare că le-au scăpat de sub control tehnoredactorilor de acum ai Bolidului. Fonturile cu diacriticele necesare limbii române care să se vadă corect cu Acrobat Reader nu sunt așa numeroase (în Windows sunt numai cele ce au la sfârșit specificația "CE" din câte știu eu). Cine nu ține cont de acest lucru "obține" ceea ce se poate vedea în partea stângă a ultimei pagini din acest număr al Vegăi. Nu puteam renunța nici la formatul A4 care este un standard foarte utilizat la noi. Avem cititori care scot la imprimantă publicația și ar fi avut serioase dificultăți dacă am fi folosit alte dimensiuni. Ar fi fost ridicol să renunțăm la rubricile cu efemeride numai de dragul schimbării. Dacă cei din SARM vor scoate Bolidul cu o ritmicitate comparabilă cu a noastră și vor să publice ei în exclusivitate aceste efemeride vom renunța cu mare plăcere la ele căci constituie pentru noi o muncă absolut necesară dar cu puține satisfacții. Am fi dorit să schimbăm total aspectul revistei odată cu schimbarea numelui dar testele prin care am încercat schimbarea fondului, aplicarea unor efecte vizuale deosebite ne-au arătat că am fi avut fișiere finale mult mai mari și deci am fi provocat dificultăți celor care le primesc prin e-mail. Alternativa ar fi fost să comprimăm mai mult PDFurile dar ar fi scăzut calitatea. A trebuit deci să facem schimbări moderate și de aceea Bolidul de atunci și Vega noastră au un aer de familie. Am trimis redactorilor de acum ai Bolidului "șabloanele" pe care le foloseam pe atunci dar au preferat soluția radicală a schimbării formei și stilului. Consecințele sunt foarte vizibile și, din păcate, sunt neplăcute pentru cititori. Dar din greșeli se învață și, probabil, în viitor vor scoate ceva calitativ mai bun.

Cred că de fapt adevărata noastră vină este că am reușit să scoatem o publicație de calitate și cu o apariție ritmică. Plecarea noastră a lăsat descoperit SARMul sub acest aspect. Dovezile sunt foarte clare pentru oricine vrea cu adevărat să le vadă: Bolidul și-a reînceput apariția după mai bine de 7 luni și cu serioase probleme în ceea ce privește tehnoredactarea. Este aproape firesc ca cei ce conduc SARMul să fie afectați de acest lucru și probabil de aici provine perseverența demnă de cauze mai bune cu care ne urmăresc cu acuzațiile. Li se pare probabil că prestigiul SARMului este mai important decât onoarea unor colegi astronomi amatori, ca și ei.

Editorial

Valentin Grigore

Bolidul...din nou pe firmament

~n toamna lui 1998, când revista "Noi și Cerul" `nc\se mai `nc\p\âna s\apar\cu mari sacrificii, SARM București a luat inițiativa editării unui Buletin Informativ care s\compenseze oarecum apariția la intervale mari de timp a revistei. Zoli, Valerică și Bruno s-au implicat direct. Așa a apărut Bolidul: 4 pagini multiplicat și distribuite prin poștă. Gratuit! Cu eforturi incomparabil mai mici ca ale revistei "Noi și Cerul", dar tot pe cont propriu. Prin iunie 2000 lui Zoli i-a venit ideea de a trece la Astroclubul București în antet. Nimeni nu s-a supărat, principal era ca Bolidul să apară. Începând cu decembrie 2000, Bolidul apare în format electronic. La apariția nr. 6 în martie 2001 se întâmplă ceva ciudat: SARM dispăre complet de pe antetul publicației, rămânând doar Astroclubul București. Timp de vreo 5-6 numere am crezut că e o greșeală. Încercând să aflăm motivul, am primit un „roman” de argumente din partea lui Zoli, din care n-am înțeles nimic în afara unei „răbufniri” de orgoli care punea sub acuză Astroclubul de „furtul” publicației de la SARM :- (cei 3 (...) proclamă unilateral „moartea” Bolidului la apariția unei noi publicații: Vega. În fapt, transferarea la Astroclub a Bolidului, dar sub alt nume, păstrând aceeași formă și stil. M-am bucurat totuși că publicația apare, însă am rămas cu un gust amar. Astfel de gesturi nu pot decât umbri cerul senin și relațiile dintre oameni. Mulțumesc celor trei foști redactori ai Bolidului că au dat atât cât au putut. Le-am apreciat întotdeauna munca depusă. Dar cu gestul lor, care a creat tensiuni artificiale între iubitorii cerului, nu am putut fi de acord niciodată. Bolidul re apare pe firmament. Nu va concura cu Vega. Dorim să fie doar un mijloc de a aduce cerul mai aproape de oameni. Cei care vor să se alăture acestei dorințe sunt așteptați să trimită materiale, gânduri, rezultate și cât mai multă frumusețe pentru mediul nostru, al celor ce ne adăpăm viețile din măreția cerului înstelat. Vă așteptăm să vă faceți simțită prezența în paginile revistei !

Bolidul...din nou pe firmament**Editorial**

În toamna lui 1998, când revista "Noi și Cerul" încă se mai încapățâna să apară cu mari sacrificii, SARM București a luat inițiativa editării unui Buletin Informativ care să compenseze oarecum apariția la intervale mari de timp a revistei. Zoli, Valerică și Bruno s-au implicat direct. Așa a apărut Bolidul: 4 pagini multiplicat și distribuite prin poștă. Gratuit! Cu eforturi incomparabil mai mici ca ale revistei "Noi și Cerul", dar tot pe cont propriu. Prin iunie 2000 lui Zoli i-a venit ideea de a trece și Astroclubul București în antet. Nimeni nu s-a supărat, principal era ca Bolidul să apară. Începând cu decembrie 2000, Bolidul apare în format electronic. La apariția nr. 6 în martie 2001 se întâmplă ceva ciudat: SARM dispăre complet de pe antetul publicației, rămânând doar Astroclubul București. Timp de vreo 5-6 numere am crezut că e o greșeală. Încercând să aflăm motivul, am primit un „roman” de argumente din partea lui Zoli, din care n-am înțeles nimic în afara unei „răbufniri” de orgoli fără sens. În final, realizând greșeala pe care au făcut-o și care punea sub acuză Astroclubul de „furtul” publicației de la SARM :- (cei 3 (...) proclamă unilateral „moartea” Bolidului și apariția unei noi publicații: Vega. În fapt, transferarea la Astroclub a Bolidului, dar sub alt nume, păstrând aceeași formă și stil. M-am bucurat totuși că publicația apare, însă am rămas cu un gust amar. Astfel de gesturi nu pot decât umbri cerul senin și relațiile dintre oameni. Mulțumesc celor trei foști redactori ai Bolidului că au dat atât cât au putut. Le-am apreciat întotdeauna munca depusă. Dar cu gestul lor, care a creat tensiuni artificiale între iubitorii cerului, nu am putut fi de acord niciodată.

Bolidul re apare pe firmament. Nu va concura cu Vega. Dorim să fie doar un mijloc de a aduce cerul mai aproape de oameni. Cei care vor să se alăture acestei dorințe sunt așteptați să trimită materiale, gânduri, rezultate și cât mai multă frumusețe pentru mediul nostru, al celor ce ne adăpăm viețile din măreția cerului înstelat. Vă așteptăm să vă faceți simțită prezența în paginile revistei !

Valentin Grigore